

Solvency II

Τι είναι η Solvency II (Φερεγγυότητα II);

Η Solvency II αποτελεί τη **νέα κοινοτική οδηγία** που θα ρυθμίζει απαιτήσεις **κεφαλαιακής επάρκειας** των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και θα τεθεί σε εφαρμογή από την **31η Οκτωβρίου 2012**. Δίνει την ευκαιρία στην Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά να εναρμονιστεί και να λειτουργεί σύμφωνα με τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της σύγχρονης οικονομίας που δέχεται ανελλιπώς τις **επιπτώσεις** (θετικές και αρνητικές) **της παγκοσμιοποίησης**.

Τι κάνει η Solvency II;

Η Solvency II θεσπίζει ένα **ενιαίο σύστημα υπολογισμού** των **κεφαλαιακών απαιτήσεων** σε όλα τα κράτη – μέλη της Ε.Ε. το οποίο θα αντικαταστήσει πλήρως το τρέχον σύστημα Solvency I, υιοθετώντας τεχνικές διαχείρισης κινδύνων, εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας, οι οποίες κρίνονται πλέον απαραίτητες για την **ορθή λειτουργία της αγοράς** και την **προστασία του ασφαλισμένου καταναλωτή**.

Σύμφωνα με το σχέδιο Οδηγίας Solvency II, το οποίο παρουσιάστηκε στο Ευρωκοινοβούλιο την 10η Ιουνίου 2007, η **οικονομική και κοινωνική σημασία της Ασφάλισης και της Αντασφάλισης καθιστά σκόπιμη την παρέμβαση των δημόσιων αρχών υπό την μορφή προληπτικής εποπτείας**.

Οι ασφαλιστές / αντασφαλιστές οφείλουν να ικανοποιούν ορισμένες **απαιτήσεις φερεγγυότητας** ούτως ώστε να είναι σε θέση να καλύπτουν τις απαιτήσεις των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε περιπτώσεις έλευσης του ασφαλιζόμενου κινδύνου. Οι κεφαλαιουχικές απαιτήσεις φερεγγυότητας αντιστοιχούν στο οικονομικό κεφάλαιο που πρέπει να διαθέτει μια εταιρεία ασφαλίσεων/αντασφαλίσεων προκειμένου να περιορίσει την πιθανότητα πτώχευσης στο 0,5%, ήτοι **η πιθανότητα πτώχευσης να είναι μία ανά 200 χρόνια**.

Ποιά είναι τα πλεονεκτήματα της Solvency II για τους καταναλωτές;

Το βασικό πλεονέκτημα για τους καταναλωτές (κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων αλλά και δικαιούχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων) **είναι το επαρκές επίπεδο προστασίας απέναντι σε πιθανή αφερεγγυότητα της εταιρίας με την οποία συνεργάζονται**, δεδομένου ότι η εταιρία διασφαλίζει ότι το κεφάλαιο που διατηρεί είναι ανάλογο των κινδύνων που αναλαμβάνει. Επίσης, το νέο πλαίσιο προωθεί τη **διαφάνεια** και επομένως **θα περιορίσει τις ευκαιρίες κερδοσκοπίας**.

Σκοπός της Solvency II

Το σχέδιο Οδηγίας Solvency II, αποτελεί βάση για **περαιτέρω ενοποίηση της κοινοτικής αγοράς Ασφαλίσεων / Αντασφαλίσεων**, με απώτερο σκοπό :

- **την ενίσχυση της προστασίας** των δικαιούχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων
- **τη βελτίωση** της διεθνούς **ανταγωνιστικότητας** των ασφαλιστών και των αντασφαλιστών της Ευρώπης
- **τη βελτίωση της υπάρχουσας νομοθεσίας**, μέσω ενός συστήματος ορθών αρχών οικονομικής αξιολόγησης και διαφάνειας.

Ποιούς κινδύνους υπολογίζει η Solvency II;

- **Κίνδυνος Underwriting** : Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται άμεσα με την αξιολόγηση των πελατών των ασφαλιστικών εταιρειών, τα ασφάλιστρα, τα αντασφάλιστρα, τα τεχνικά αποθέματα καθώς και με την σωστή αξιολόγηση της συμπεριφοράς των πελατών της εταιρείας όσον αφορά την διατηρησιμότητα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.
- **Κίνδυνος ρευστότητας** : Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται άμεσα με την οικονομική ρευστότητα της εταιρείας και με το κατά πόσο η εταιρεία είναι ικανή να αντεπεξέλθει στις οικονομικές της υποχρεώσεις όχι μόνο σε επίπεδο αποζημιώσεων αλλά και σε επίπεδο υποχρεώσεων γενικότερα.
- **Κίνδυνος αγοράς** : Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται με τις μεταβολές στην αγορά χρήματος δηλαδή στις αυξο-μειώσεις των επιτοκίων, στις χρηματιστηριακές συναλλαγές και την κατάσταση των χρηματαγορών γενικότερα και τέλος στις αγορές παραγώγων και συναλλάγματος κλπ.
- **Πιστωτικός κίνδυνος**: Ο πιστωτικός κίνδυνος στον ασφαλιστικό κλάδο σχετίζεται με την δυνατότητα των αντασφαλιστών να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της εταιρείας σε μια δεδομένη στιγμή. Ο πιστωτικός κίνδυνος εμπεριέχει επίσης και στην σωστή επενδυτική πολιτική της εταιρείας καθώς και την δυνατότητα της εταιρείας να εισπράττει από τους χρεώστες της και να είναι απαλλαγμένη από προβληματικούς λογαριασμούς.
- **Συστηματικός κίνδυνος** : Ο κίνδυνος αυτός κυρίως με το νομοθετικό περιβάλλον στο οποίο κινείται οι επιχειρήσεις καθώς και με τους οικονομικούς κύκλους που διανύει η αγορά στην οποία λειτουργεί.
- **Επιχειρηματικός κίνδυνος**: Ο επιχειρηματικός κίνδυνος αφορά τις διαδικασίες, τα συστήματα, την διοίκηση ή την πιθανότητα εξαπάτησης που εντός της εταιρείας.

Ποιούς κινδύνους υπολόγιζε η Solvency I μέχρι πρότινος;

- Μόνο τον πρώτο ως άνω, δηλαδή τον **κίνδυνο Underwriting**, γι αυτό θεωρήθηκε παρωχημένο και ανεπαρκές.

Οι τρεις πυλώνες της φερεγγυότητας

Η φερεγγυότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων στο εξής θα **βασίζεται σε 3 πυλώνες**.

- Στον **πρώτο πυλώνα** - τις ποσοτικές απαιτήσεις φερεγγυότητας - το βασικό στοιχείο ενδιαφέροντος είναι η υιοθέτηση των δεικτών :

α) **MCR** (Minimum Capital Requirement ή **Ελάχιστου Κεφαλαίου Φερεγγυότητας**) που καθορίζει **ποσοστό εμπιστοσύνης 85%**, κάτω του οποίου η ασφαλιστική επιχείρηση οδηγείται σε εποπτική παρέμβαση και πιθανή **ανάκληση αδείας**.

Ο σκοπός του MCR είναι να θέσει ένα επίπεδο ελέγχου στο οποίο το ενεργητικό της εταιρίας θα υπερβαίνει κατά ένα επαρκές περιθώριο την αξία των υποχρεώσεων της εταιρίας απέναντι στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων και **θα διασφαλίζει έτσι τη βραχυχρόνια επιβίωση της εταιρίας**, μέχρι δηλαδή να μπορέσει να μεταφέρει το χαρτοφυλάκιο της σε μια άλλη εταιρία ή μέχρι να συλλέξει τα αναγκαία κεφάλαια για την επιβίωση της.

β) **SCR** (Solvency Capital Requirement ή **Κεφαλαίου Φερεγγυότητας**) το οποίο είναι το **επιθυμητό κεφάλαιο** που θα πρέπει να κατέχει μια ασφαλιστική εταιρία, προκειμένου να μην κινδυνεύει με χρεοκοπία **με ποσοστό εμπιστοσύνης 99,5%** σε χρονικό ορίζοντα ενός έτους (ή αλλιώς μία χρεοκοπία στα 200 χρόνια). Το SCR αντιπροσωπεύει το επιθυμητό επίπεδο κεφαλαίου που επιτρέπει σε μια εταιρία να απορροφήσει σημαντικές και απρόβλεπτες ζημιές, δίδοντας παράλληλα μια λογική επιβεβαίωση στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων ότι η εταιρία θα είναι σε θέση να καλύψει τις υποχρεώσεις της.

Σημαντικό: Οι ασφαλιστικές εταιρίες που θα είναι σε θέση να καλύψουν το SCR θα βρίσκονται σε **θέση ισχύος** και **θα έχουν την ελευθερία να διοικούν την επιχείρηση και τις εργασίες τους χωρίς περιορισμούς ή παρεμβάσεις** από τις εποπτικές αρχές. Οι εταιρίες αυτές **θα υπόκεινται μόνο σε τακτικούς ελέγχους**.

- **Ο δεύτερος πυλώνας** καθορίζει τις ποιοτικές προδιαγραφές της φερεγγυότητας, δηλαδή: τις αρχές εσωτερικού ελέγχου πάνω στις οποίες θα βασίζεται η αξιολόγηση κινδύνων (εταιρική διακυβέρνηση) ενώ επιπλέον προχωρά στην ανασκόπηση της μέχρι σήμερα εποπτικής διαδικασίας και στην αναθεώρησή της.
- **Ο τρίτος πυλώνας** καθορίζει τις απαιτήσεις **δημοσίευσης και διαφάνειας** των στοιχείων, εποπτικών και οικονομικών.

Προσοχή: μέσα στα πλαίσια της απαιτούμενης διαφάνειας οι ασφαλιστικές εταιρίες θα **πρέπει να δημοσιοποιούν** το κατά πόσον διατηρούν ή όχι το απαιτούμενο κεφάλαιο φερεγγυότητας (SCR) ή το κατά πόσον οι εποπτικές αρχές τους επέβαλαν προσθήκες κεφαλαίων κατά την περίοδο αναφοράς.

Σημαντικά πρόσθετα σημεία

- Θέμα πρωτεύουσας σημασίας είναι η εναρμόνιση των μεθόδων υπολογισμού των τεχνικών αποθεμάτων και της αποτίμησης των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού, ούτως ώστε **τα αποτελέσματα που θα προκύπτουν να είναι άμεσα συγκρίσιμα μεταξύ των ασφαλιστικών εταιρειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ολοκλήρωση της Β! φάσης της υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων)**
- Το νέο πλαίσιο θα παραμείνει προσανατολισμένο προς την διαχείριση κινδύνων, δηλαδή **αυτό που θα καθορίζει τη μελλοντική αξιολόγηση της φερεγγυότητας μιας εταιρίας από την εποπτική αρχή θα είναι το προφίλ κινδύνου μιας εταιρίας και όχι το μέγεθος της.**
- Η Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά αντιμετωπίζει θετικά την προσπάθεια της Commission για την εφαρμογή της Solvency II και την θεωρεί αναγκαία για την **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών ασφαλιστικών εταιρειών**. Η Solvency II θεωρείται μια φιλόδοξη πρωτοβουλία που δίνει την ευκαιρία στην Ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά να εναρμονιστεί και να λειτουργεί σύμφωνα με τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της σύγχρονης οικονομίας που δέχεται ανελλιπώς τις επιπτώσεις (θετικές και αρνητικές) της παγκοσμιοποίησης.
- **Οι ασφαλιστικές εταιρείες έχουν αρχίσει τις προετοιμασίες για την ομαλή μετάβασή τους στο νέο νομοθετικό καθεστώς το συντομότερο δυνατό προκειμένου να μη βρεθούν προ εκπλήξεων.**
- Θεωρείται δεδομένο (ήδη διαφαίνεται) ότι η SOLVENCY II θα επηρεάσει καθοριστικά - αντίστοιχα με τις ασφαλιστικές εταιρίες - τον τρόπο λειτουργίας (μέχρι και την επιβίωση) των επαγγελματιών της διαμεσολάβησης οι οποίοι είναι αναγκαίο επίσης να προσαρμοστούν στη νέα πραγματικότητα **προκειμένου να μη βρεθούν προ εκπλήξεων.**

Απόστολος Κολοβός

Φεβρουάριος 2011